

F. t. 1. om jernbanevirksomhed m.v.

ceretlige retningslinier, hvori konkurrenceretlige aspekter af jernbanespecifikke forhold er fastlagt.

Til § 8

Bestemmelsen giver trafikministeren hjemmel til at sikre betjening med passagertrafik i et rimeligt omfang i henseende til udstrækning og serviceniveau gennem indgåelse af kontrakter med jernbanevirksomheder om trafik udført som offentlig service. Bestemmelsen giver herunder hjemmel til, at kontrakterne kan bringes i udbud.

Størstedelen af passagertrafikken på statens jernbanenet er underskudsgivende. Hidtil er denne trafik blevet produceret af statsvirksomheden DSB, der med en årlig finanslovsbevilling aftalt ved en fireårig rammeaftale har udført sin virksomhed inden for en bredt defineret driftspligt.

Med virkning fra 1. januar 1999 forudsættes DSB i medfør af supplementsaftalen om DSB af 24. oktober 1996 omdannet til en selvstændig offentlig virksomhed. Samtidig omlægges styringen af det offentlige indkøb af jernbanepassagertrafik, så trafikministeren indgår kontrakter med en eller flere jernbanevirksomheder om at levere trafikken mod betaling, såkaldt »trafik udført som offentlig service«.

Kontrakterne om offentlig service erstatter fra 1. januar 1999 DSBs driftspligt, der ikke er formelt lovfæstet, men som fortolkes som en almen pligt til at betjene enhver strækning med et vist minimalt serviceniveau, hvad angår togaftage m.v. I kontrakten eller kontrakterne vil der konkret blive fastlagt krav til trafikens udstrækning, frekvens, kvalitet m.v., og den modsvarende betaling til jernbanevirksomheden eller virksomhederne.

Kontrakten eller kontrakterne forudsættes i overensstemmelse med DSB-rammeaftalen 1995-98 med virkning fra 1. januar 1999 indgået med DSB efter forhandling, såkaldt »forhandlet trafik«. I første fase forudsættes kontrakten eller kontrakterne om den forhandlede trafik at have form af en udvidet rammeaftale. Der forudsættes derefter gradvis etableret en større detaljeringsgrad.

Kontrakten eller kontrakterne kan omfatte såvel underskudsgivende som overskudsgivende trafik efter trafikministerens beslutning. Gennem inddragelse af overskudsgivende trafik under kontraktssystemet kan det offentlige udgift til trafik udført som offentlig service nedbringes. Omfatter en kontrakt fortrinsvis overskudsgivende trafik, forudsættes det, at trafikministeren kan oppebære betaling fra den udførende

jernbanevirksomhed for retten til at gennemføre den pågældende trafik.

Kontraktens længde forudsættes afpasset, så det bliver muligt at realisere målsætningen om i anden omgang at bringe kontrakter svarende til op til 15 pct. af DSBs produktion af passagertogkilometer uden for S-togsnettet i udbud inden udgangen af 2003, jf. bemærkningerne til stk. 2.

Bevillingsmæssig hjemmel til tilvejebringelse af den trafik, der ønskes udført som offentlig service, forudsættes tilvejebragt på de årlige finanslove.

Hjemmelen til at indgå kontrakter om trafik udført som offentlig service omfatter alene passagertrafikken. Godstrafikken forudsættes fra 1. januar 1999 drevet som såkaldt »fri trafik«, dvs. for jernbanevirksomhedernes egen regning og økonomiske risiko, alene med støtte i det miljø- og regionaltilskud, som ydes til godskørsel på bane med hjemmel i § 11.

Til stk. 2

Trafikministeren bemyndiges til at bringe kontrakter om trafik udført som offentlig service i udbud. Udbud forudsættes gennemført gradvis. Som en indledning forudsættes kontrakter vedrørende op til 15 pct. af DSBs samlede produktion af passagertogkilometer uden for S-togsnettet udbudt inden udgangen af 2003, således at kontrakterne har en varighed på mellem fem og otte år. Trafikministeren iværksætter et analysearbejde, der skal afdække, hvilke dele af DSBs samlede produktion af passagertogkilometer, der mest hensigtsmæssigt vil kunne udbydes inden for 15 pct. grænsen.

Udbudsforløb efter 2003 kan ikke fastlægges endnu, da det vil afhænge af erfaringerne med de første udbudsforretninger. I erfaringsopsamlingen må indgå en bedømmelse af, i hvilket omfang øget effektivitet som følge af konkurrencen kan opveje et eventuelt tab af stordriftsfordele i produktionen som følge af fordelingen af denne på flere jernbanevirksomheder. Trafikministeren gives derfor en bemyndigelse i dette spørgsmål.

DSBs forpligtelser over for virksomhedens tjenestemænd ved udbud eller eventuelt tab af udbud berøres ikke af denne lovs bestemmelser.

S-togdriften forudsættes indtil videre ikke bragt i udbud.

Til stk. 3

Alle virksomheder, der er godkendt som jernbanevirksomheder i henhold til lovens kapitel 3, kan deltage i udbudsforretninger om trafik udført som offentlig